Dosarul nr. 2i-241-1/25 (2-25066893-12-2i-20112025-1)

H O T Ă R Â R E

În numele legii

22 aprilie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Central

în componența completului:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Guțan Vitalie

Grefierul Boclinca Gabriela

examinând în ședință de judecată publică cererea creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Culțeș” în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie,

A CONSTATAT:

La 20.11.2025, creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” a înaintat cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Culțeș” în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie.

În motivarea acțiunii, creditorul a invocat că la 13.05.2025, IP Compania ”Teleradio-Moldova” s-a adresat instanţei de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL ”Culțeș”.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 19.05.2025, s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL ”Culțeș”. A fost instituită perioada de observaţie asupra debitorului, iar în calitate de administrator provizoriu a fost numit administratorul autorizat Munteanu Oleg, deţinătorul autorizaţiei nr.30 din 14.01.2015.

La data de 15.07.2025, prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i241/25, a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova”. S-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Culțeș”, cod fiscal 1009600002448, cu sediul în mun. Chişinău, șos. Hîncești, 64. S-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea SRL ”Culțeș”. S-a ridicat dreptul administratorului Vasile Babiuc de administrare a SRL ”Culțeș” şi s-a desemnat în calitate de lichidator - administratorul autorizat Muntean Oleg, deţinătorul autorizaţiei nr. 30 din’l4.01.2015.

În cadrul şedinţei de validare a creanţelor din data de 07.10.2025, a fost validată conform tabelului definitiv, creanţa IP Compania ”Teleradio-Moldova” în sumă de 300 127,19 lei cu titlu de creanţă chirografară de rangul V şi suma de 395 130,06 lei cu titlu de creanţă chirografară de rangul VI.

Conform prevederilor art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilităţii, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat ai creanţelor are efectul unei hotărâri

judecătoreşti definitive şi irevocabile pentru toate creanţele validate, conform valorii şi rangului lor, precum şi pentru debitor, administrator/iichidator şi pentru toţi creditorii chirografari şi creditorii garanţi.

Astfel, având în vedere că debitorul SRL ”Culțeș” la moment nu dispune de careva bunuri imobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanţelor validate este tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilităţii.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, în căzui insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Conform art. 17 alin. (2) al Legii cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, societatea pe acţiuni şi societatea cu răspundere limitată sunt persoane juridice şi poartă răspundere pentru obligaţiile asumate cu întreg patrimoniul lor. Acţionarii, precum şi asociaţii societăţii cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligaţiile întreprinderii numai în limitele valorii acţiunii (cotelor) care le aparţin.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora ie-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului sau a oricărui creditor care are un interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor iui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni prevăzute de lit. a) - i) din articolul invocat.

Conform prevederilor art. 177 alin. (1) Cod civil, persoana juridică îşi exercită, de la data constituirii, drepturile şi îşi execută obligaţiile prin administrator, iar art. 69 alin. (1) din Legea cu privire la societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007 prevede, că societatea trebuie să aibă unul sau mai mulţi administratori, care administrează societatea şi o reprezintă.

Potrivit art. 14 alin. (3) Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

Conform art. 14 alin.(4) al Legii insolvabilităţii, dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii (debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Astfel, art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii, stabileşte cazurile de tragere la răspundere a membrilor organelor de conducere a debitorului şi anume:

- dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele fapte:

- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14; comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Conform art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Totodată, alin. (2) al aceluiaşi articol stabileşte, că prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Potrivit art. 177 alin. (1), (6) Cod civil al RM prevede că, persoana juridică îşi exercită, de la data constituirii drepturile şi îşi execută obligaţiile prin administrator. Raporturilor juridice dintre persoana juridică şi administrator li se aplică dispoziţiile legale cu privire la reprezentare şi mandat dacă legea sau actul de constituire nu prevede altfel.

Conform Extrasului din Registrul de stat al personalor juridice, în calitate de administrator şi asociat/fondator al SRL ”Culțeș” figurează Vasile Babiuc (decedat la data de*****) şi în calitate de asociaţi/fondatori figurează Nadejda Babiuc (decedată la data de *****), Victor Belousov, (decedat la data de *****), Victor Babiuc, IDNP: *****, domiciliat în *****, Anatolie Tagadiuc, IDNP: *****, domiciliat în *****.

În cadrul companiei Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc deţin un rol important, deoarece lor le sunt încredinţate informaţiile cu privire la mijloacele şi resursele întreprinderii, care oferă o imagine completă şi obiectivă asupra situaţiei firmei. Cu alte cuvinte, responsabili de gestionarea întreprinderii şi transpunerea în mod corect şi complet a mişcărilor patrimoniale, informaţii cu privire la mijloacele şi resursele întreprinderii, au fost fondatorii/asociaţii Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc persoane cu funcţie de răspundere a debitorului insolvabil, care au condus activitatea neconformă legii și în mod vădit au atras după sine incapacitatea de plată a debitorului SRL ”Culțeș”.

Conforma art. 43 din Legea nr. 135 din 14.06.2007 prevede că, asociatul beneficiază de drepturile stabilite de lege şi de actul de constituire, inclusiv dreptul: a) de a participa la conducerea societăţii în conformitate cu prevederile legii şi ale actului de constituire; b) de a vota la adunările generale ale asociaţilor; c) de a fi informat despre activitatea societăţii; d) de a exercita controlul asupra modului de gestionare a societăţii; e) de a înstrăina şi a dobândi, în condiţiile legii, partea socială; f) de a cere dizolvarea societăţii.

În argumentarea existenţei şi întinderii prejudiciului cauzat creditorilor menţionează, că la materialele dosarului este anexat tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, validate de instanţa de insolvabilitate în şedinţa de validare, astfel că, la data adresării în instanţa de insolvabilitate cu prezenta acţiune, pasivul (datoriile) debitorului SRL ”Culțeș” (în faliment simplificat) constituie suma totală de 695 257,25 lei, formată din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori din lipsa masei debitoare.

În context, atrage atenţia şi asupra faptului, că în cadrul procesului de insolvabilitate intentat faţă de întreprinderea insolvabilă SRL ”Culțeș”, nimeni nu a obiectat împotriva cuantumului creanţei validate a creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova”.

În conformitate cu art. 123 alin. (6) Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Cât priveşte întinderea prejudiciului, la care pot fi obligaţi să-l repare subiecţii prevăzuţi la art. 247 din Legea insolvabilităţii, acesta nu poate fi mai mare decât ”o parte” din pasivul debitorului insolvabil. O parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speţă, pasivul debitorului SRL ”Culțeș” (în faliment simplificat), formată din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori, care constituie, după cum s-a menţionat mai sus, suma de 695 257,25 lei și care urmează a fi încasată de la asociaţii/fondatorii Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc.

În ceea ce priveşte întrunirea condiţiilor stabilite de lege privind tragerea la răspundere subsidiară patrimonială a asociaţilor/fondatorilor ai debitorului SRL ”Culțeș” - Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc, susţine următoarele.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îi duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14; i) comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Potrivit art. 247 din Legea insolvabilităţii, (1) în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii

organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În argumentarea altor fapte ilicite dintre cele enumerate de lege şi existenţa legăturii de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciul cauzat creditorilor, menţionează următoarele.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul, că drept temei de intentare a procesului de insolvabilitate faţă de întreprinderea SRL ”Culțeș”, a servit incapacitatea de plată a debitorului, caracterizată prin imposibilitatea executării la cerere a creanţei creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova”.

Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a societăţii s-a materializat prin incapacitatea acesteia de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada în care Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc au avut şi deţin statut de asociaţi/fondatori.

Este evident că Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc, în calitate de asociaţi/fondatori ai debitorului SRL ”Culțeș”, pentru faptele prejudiciabile, caracterizate prin: deturnarea (ascunderea) contabilităţii debitorului: dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, neîntreprinderea acţiunilor de numire a unui alt administrator după decesul lui Vasile Babiuc (decedat la data de*****), prin care au fost prejudiciaţi creditorii, este pasibilă de tragere la răspundere patrimonială subsidiară.

Astfel că, în condiţiile în care nu a fost identificat nici un bun de către lichidator pentru a fi valorificat în cadrul procedurii respective, iar organul de conducere al debitorului în persoana dlui Victor Babiuc şi dlui Anatolie Tagadiuc, nu au asigurat achitarea datoriilor faţă de creditori, consideră că faptele date se încadrează în sfera dispoziţiilor art. 27, art. 248 din Legea insolvabilităţii, fiind întrunite cumulativ condiţiile răspunderii patrimoniale subsidiare, astfel încât instanţa de judecată urmează să oblige pe Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc să suporte pasivul (datoriile) societăţii debitoare reţinut în tabelul definitiv al creanţelor, depus la materialele dosarului de insolvabilitate.

În argumentarea constatării lipsei masei debitoare în patrimoniul debitorului destinată achitării datoriilor debitorului, menţionează că lipsa masei debitoare în patrimoniul debitorului insolvabil a fost constatată anterior de către lichidatorul Oleg Munteanu prin raportul său din 06.10.2025.

Totodată, deţinătorii de registre cum ar fi ÎS ”Camera înregistrării de Stat”, ÎS ”Cadastru”, Serviciul Vamal al RM, Agenţia Servicii Publice, Agenţia de Stat pentru Proprietate Intelectuală, ÎS ”Calea Ferată din Moldova”, ÎS ”Poşta Moldovei”, instituţiilor financiare, au confirmat lipsa de bunuri şi surse financiare la debitorul SRL ”Culțeș”.

Prin urmare, având în vedere lipsa bunurilor şi altor elemente de activ în patrimoniul debitorului, consideră ca justificată în acest sens cererea cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a asociaţilor/fondatorilor ale societăţii insolvabile în persoana asociaţilor/fondatorilor Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc.

În ceea ce priveşte respectarea termenului de angajare a răspunderii subsidiare, stabilit la art. 248 alin. (5) Legea insolvabilităţii.

În acest sens se ţine cont de Recomandarea Curţii Supreme de Justiţie nr. 86 din 20.01.2016, prin care s-a explicat instanţelor de judecată, că termenul de 2 ani reglementat de art. 248 alin. (5) Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012 este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acţiunile enumerate la alin. (1) al art. 248 anterior intentării procesului de insolvabilitate.

Astfel, în vederea tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului nominalizaţi la art. 247 din Legea insolvabilităţii, acţiunile culpabile prevăzute în alin. (1) art. 248 din aceeaşi Lege, trebuie să fi fost comise de către aceştia cu cel mult 2 ani înainte de intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului: iar cererea cu privire la tragerea persoanelor în cauză la răspundere poate fi introdusă după intentarea procedurii de insolvabilitate în termen de 3 ani de la data la care s-a cunoscut sau trebuia să fie cunoscut faptul că dânşii au cauzat starea de insolvabilitate. Termenul de 2 ani este aplicabil în privinţa persoanelor cărora le poate fi inputată starea de insolvabilitate a debitorului exclusiv referitor la perioada anterioară insolvabilităţii în care s-au produs acţiunile ce au condiţionat-o. Or, odată cu intentarea procedurii de insolvabilitate, membrii organelor de conducere sunt înlăturaţi de la administrarea şi gestionarea debitorului, ei ne mai având posibilitate să comită careva acţiuni ce ar afecta negativ starea financiară a acestuia.

Întru confirmarea acestei concluzii, urmează de a menţiona şi art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, conform căruia, prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile de conducere respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Prin urmare, termenul de 2 ani se extinde faţă de acţiunile prevăzute la art. 248 alin. (1) literele a) - i) din Lege în privinţa persoanelor cărora le pot fi inputate aceste acţiuni, calculat la situaţia anterioară insolvabilităţii, adică "până la intentarea procesului de insolvabilitate", ceea ce după sens este similar cu sintagma "nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate".

În speţă, consideră că a fost demonstrat faptul apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului SRL "Culțeș" în perioada de timp, în care Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc au avut caliatate de asociaţi/fondatori, or, după cum s-a menţionat mai sus, potrivit datelor consemante în Registrul de stat al persoanelor juridice, din momentul fondării şi până la momentul intentării prin hotărârea Judecătoriei Chişinău a procesului de insolvabilitate, în calitate de asociaţii/fondatorii al întreprinderii insolvabile SRL "Culțeș" figurează Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc.

Astfel, luând în consideraţie circumstanţele de fapt menţionate, raportându-se la normele legale, conchide că cererea de chemare în judecată, constituie temei pentru tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL "Culțeș" a asociaţilor/fondatorilor Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc or, din actele cauzei se atestă că debitorul nu posedă de masă debitoare şi datoriile creditoare neachitate faţă de creditorul IP Compania "Teleradio-Moldova" constituie 695 257,25 lei.

De remarcat, că caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor procesului de insolvabilitate.

Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat - provocarea sau contribuirea la insolvenţa debitorului (incapacitatea de plată sau supraîndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

Prin prisma prevederilor art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilităţii şi a celor enunţate mai sus, se dovedeşte vinovăţia dlui Victor Babiuc şi dlui Anatolie Tagadiuc, persoane responsabile de activitatea SRL ”Culțeș”, cărora le poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Întrucât debitorul insolvabil SRL ”Culțeș” nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile în masa debitoare, precum şi nu deţine alte mijloace băneşti ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii creanţelor creditorilor, unica modalitate de stingere a creanţelor IP Compania ”Teleradio-Moldova”, este tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma art. 247 şi 248 din Legea insolvabilităţii nr.149 din 29.06.2012.

SOLICITĂ: 1. Admiterea prezentei cereri; 2. Tragerea la răspundere subsidiară patrimonială a asociatilor/fondatorilor SRL ”Culțeș” Victor Babiuc, IDNP: *****, și Anatolie Tagadiuc IDNP: *****; 3. încasarea de la asociatii/fondatorii SRL ”Culțeș” Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie în contul SRL ”Culțeș” suma totală de 695 257,25 lei, pentru stingerea creanţelor IP Compania ”Teleradio-Moldova”; 4. Încasarea de la asociaţii/fondatorii SRL ”Culțeș” Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie a tuturor cheltuielilor de judecată rezultate din acest proces.

La 17.03.2026, pârâtul Babiuc Victor a înaintat referință la cererea de atragere la răspundere subsidiară.

În motivarea referinței, Babiuc Victor a indicat că consideră cererea înaintată de către reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL ”Culțeș” drept nefondată și lipsită de temei legal, la caz nefiind întrunite condițiile legale pentru angajarea răspunderii subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului, fiind pasibilă de a fi respinsă integral, din considerentele de fapt și de drept ce urmează.

Conform cererii de chemare în judecată, constată că reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova” a invocat drept temei al atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevederile art. art. 247, 248 ale Legii insolvabilității.

Potrivit art. 248 alin. (1) a Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are

interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Pentru a putea fi aplicabile prevederile art. 248 a Legii insolvabilităţii şi a impune atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, urmează a fi demonstrată vinovăţia (caracterizată prin intenţie sau culpă gravă) la cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului, or reglementările din art. 248, nu instituie prezumţia de culpă la cauzarea insolvabilităţii, deopotrivă prevăd în concret natura faptelor prejudiciabile săvârşite cu vinovăţie de organele de conducere a debitorului care au contribuit la cauzarea insolvabilităţii întreprinderii, respectiv fapte concrete pentru care poate fi antrenată/imputabilă răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere.

Totodată, urmează ca să se demonstreze prejudiciul cauzat prin faptele concrete şi legătura de cauzalitate între faptele comise şi cauzarea insolvabilităţii debitorului.

Dat fiind faptul că, atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului reprezintă în sine o parte a răspunderii delictuale civile, la constatarea vinovăţiei părţilor urmează a fi aplicate corelativ prevederile din Codul civil, Codul de procedură civilă şi Legea insolvabilităţii.

Conform art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, evidențiază faptul că, reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova”, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, nu a demonstrat circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Simpla existență a creanțelor creditorilor în sumă totală de 695 257,25 lei, validate față de debitorul SRL ”Culțeș”, nu impune instanța de judecată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în lipsa culpei

acestora/acestuia și a legăturii cauzale dintre acțiunile/inacțiunile acestora/acestuia și survenirea stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”.

La caz, nu au fost prezentate careva probe pertinente ce ar fi demonstrat că pârâtul Victor Babiuc a cauzat insolvabilitatea debitorului SRL ”Culțeș”. Pârâtul Victor Babiuc nu are calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului SRL ”Culțeș”.

Potrivit prevederilor art. 247 din Legea insolvabilității: (1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform prevederilor menționate mai sus, conform practicii naționale și hotărârilor instanțelor superioare ale Republicii Modova, pot fi atrase la răspundere subsidiară membrii organelor de conducere a debitorului care sunt în această funcție la data intentării procesului de insolvabilitate și cei care au deținut aceste funcții pe parcursul a ultimelor 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate.

Cu referire la cerința atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere pentru acţiunile/inacțiunile pârâtului Victor Babiuc privind nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Culțeș”, conform prevederilor art. 14 a Legii insolvabilității, reține că, IP Compania ”Teleradio-Moldova” a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere în baza art. 248 alin. (1) a Legii insolvabilității, făcând trimitere la alin. (4) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 din Legea insolvabilității.

Cu privire la acest temei de atragere la răspundere subsidiară, menționează faptul că, inacțiunea prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității nu trebuie să ducă (dar nici nu poate duce) la apariția stării de insolvabilitate.

Prin urmare, inacțiunea prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248 din Legea insolvabilității, are specificul său şi anume: inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă.

La caz, consideră că reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova” nu a probat legătura cauzală între nedepunerea cererii introductive de către pârâtul Victor Babiuc în calitate de asociat al debitorului şi survenirea stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”.

Nu este clar cum nedepunerea cererii introductive a dus la survenirea stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”, în situația când o astfel de cerere urmează a fi

depusă când debitorul de facto se găsește în stare de insolvabilitate, existând unul dintre temeiurile prevăzute de art. 10 din Legea insolvabilității.

În asemenea circumstanțe, concluzionează că nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate nu poate apriori genera starea de insolvabilitate al debitorului.

Prin urmare, în speță nu este justificată atragerea la răspundere subsidiară a asociaților/asociatului debitorului SRL ”Culțeș”, prin prisma lit. h) al art. 248 alin. (1) a Legii insolvabilității.

Astfel, este cert că apariția stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”, pe temeiul invocat de reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova”, prin nedepunerea cererii introductive, nu-i poate fi imputată pârâtului Victor Babiuc. Or, insolvabilitatea sau incapacitatea de plată, în esență, reprezintă o stare care apare anterior intentării procedurii de insolvabilitate, constituind un temei general de intentare a acestei proceduri.

Totodată, aduce la cunoștința instanței de insolvabilitate că, în conformitate cu prevederile art. 135 a Legii insolvabilității, lichidatorul debitorului SRL ”Culțeș”, dl Muntean Oleg, a întocmit și a prezentat instanței de insolvabilitate Raportul final cu privire la încetarea procesului de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”, solicitând instanței aprobarea acestuia și a bilanțului de lichidare, încetarea procesului de insolvabilitate în privința SRL ”Culțeș” cu considerarea creanțelor neexecutate stinse și radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Reieșind din cele menționate, rezultă că, odată cu înaintarea Raportul final cu privire la încetarea procesului de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș”, lichidatorul prin prisma legislației în vigoare, nu a identificat vreun temei legal de a solicita instanței tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului.

Reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova”, în cererea sa, mai face trimitere la art. 15 alin. (1) din Lgea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Din logica expunerii textului de lege citat supra, rezultă că organele de conducere ale debitorului poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori doar în cazul insolvabilității debitorului din culpa acestora. Totodată, nominalizează că la caz nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma că apariția stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș” este imputabilă pârâtului Victor Babiuc, sau potrivit art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Făcând o retrospectivă a argumentelor și raționamentelor de fapt și de drept expuse supra prin prezenta referință, raportate la cererea de chemare în judecată privind atragerea

la răspundere subsidiară și a afirmațiilor neprobate invocate de către IP Compania ”Teleradio Moldova”, identificând care sunt condițiile atragerii la răspundere subsidiară, ajunge la concluzia legală și întemeiată că în speță nu se regăsesc circumstanțele și/sau împrejurările de facto cărora li s-a datorat survenirea stării de insolvabilitate a societății SRL ”Culțeș”.

În concluzie, în cauza dedusă judecății, nu sunt întrunite condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL ”Culțeș”, altfel, IP Compania ”Teleradio-Moldova” nu a demonstrat prin probe concludente şi pertinente că apariția stării de insolvabilitate al debitorului SRL ”Culțeș” s-ar datora anume acțiunilor ilegale din partea asociatului – Victor Babiuc.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Culțeș” în persoana asociatului – Victor Babiuc, înaintată de către reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova” este neîntemeiată, astfel cererea de atragere la răspundere subsidiară urmează a fi respinsă de către instanța de insolvabilitate.

Suplimentar, menționează că raționamentele și interpretările legale cu privire la condițiile angajării răspunderii subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului prevăzută de Legea insolvabilității expuse prin prezenta referință, se întemeiază și pe practica judiciară uniformă și constantă a Curții de Apel Chișinău, ca instanța ierarhic superioară în domeniul insolvabilității și anume a se vedea deciziile Curții de Apel Chișinău: nr. 2ai-70/23 din 11.05.2023, nr. 2ai-74/23 din 11.05.2023, nr. 2ai-79/23 din 11.05.2023, nr. 2ai-86/23 din 11.05.2023, nr. 2ai-65/23 din 20.06.2023.

În contextul celor enunțate supra și în temeiul prevederilor Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, solicită respectuos de a respinge ca nefondată și lipsită de temei legal cererea înaintată de către reclamanta IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind tragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Culțeș” înaintată în partea pârâtului Victor Babiuc.

La 27.03.2026, de la reprezentantul pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, avocatul Barbăscumpă Dumitru, a parvenit referința la cererea de atragere la rspundere subsidiară.

În motivarea referinței, avocatul a invocat următoarele argumente.

1. Din conținutul cererii de chemare în judecată depuse de către creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova”, rezultă că reclamantul a identificat pe Victor Babiuc și Anatolie Tagadiuc în calitate de persoane în raport cu care urmează a fi antrenată răspunderea subsidiară pentru creanțele neacoperite de masa debitoare a societății insolvabile.

Reclamantul a stabilit cercul subiecților raportului material litigios în baza informațiilor furnizate de organul de stat abilitat cu ținerea Registrului de stat al persoanelor juridice.

Conform acestei informații, administrator statutar al SRL ”Culțeș” este înscris Babiuc Vasile, iar în calitate de asociați sunt înscriși Babiuc Vasile (25%), Babiuc

Nadejda (15%), Babiuc Victor (15%), Belousov Victor (15%), Tagadiuc Anatolie (15%) și SRL ”Culțeș” (15%).

La rândul său, conform informației Agenției Servicii Publice nr. 02-2-8964 din 03.06.2025, se confirmă că administratorul statutar Babiuc Vasile a decedat la*****, asociatul Babiuc Nadejda a decedat la data de *****, iar asociatul Belousov Victor a decedat la *****.

Cât privește asociatul Tagadiuc Anatolie, el nu deține nici o informație privind activitatea economică a SRL ”Culțeș”, la fel cum nu deține careva acte juridico-contabile ale debitorului. Unica lui acțiune a fost cea de a participa la fondarea SRL ”Culțeș” în anul 1993 cu cota-parte de 15% din capitalul social, după care el nu a fost implicat nici în procesul de activitate economică al persoanei juridice și nici nu a fost invitat pentru a participa la adunările asociaților. Tagadiuc Anatolie nu este antreprenori, dar este chirurg și activează în cadrul Institutului de Medicină Urgentă.

Cât privește asociatul Babiuc Victor, el la fel nu deține nici o informație privind activitatea economică a SRL ”Culțeș” și nu deține careva acte juridico-contabile ale debitorului, deoarece nu a fost implicat nici în procesul de activitate economică al persoanei juridice și nici nu a fost invitat pentru a participa la adunările asociaților. În general, Babiuc Victor deja mai mult de 20 ani este stabilit în Franța, unde-și are locul de trai permanent și statornic.

Aici atrage atenția că anume tatăl lui, Babiuc Vasile, de unul singur administra SRL ”Culțeș” până la momentul decesului în luna august 2022. La rândul său, conform art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. ”

Din sensul prevederilor legale expuse supra, rezultă cu certitudine că asociatul unei societăți cu răspundere limitată nu face parte din organul executiv al debitorului, respectiv asociatul nu poate, în virtutea legii, să fie tras la răspundere subsidiară.

2. Cu toate că asociații Tagadiuc Anatolie și Babiuc Victor nu fac parte din organul executiv al debitorului SRL ”Culțeș” și nu pot, ca atare, să fie trași la răspundere subsudiară pentru obligațiile debitorului SRL ”Culțeș”, dar mai sunt și alte aspecte care urmează a fi menționate.

Astfel, prin hotărârea Curții Constituționale nr. DCC16/2020 din 09 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, s-au declarat constituționale textele ”le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din articolul 32 alin. (2) și ”în obligația organelor de conducere ale debitorului” din articolul 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 28 din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, actele Curții Constituționale sunt acte oficiale și executorii pe

întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Totodată, pentru autoritățile publice este instituită obligativitatea de a executa actele corespunzătoare de jurisdicție constituțională.

Astfel deponentul cererii nu a demonstrat culpa pârâților la apariția stării de insolvabilitate a debitorului.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, omisiunea reclamantului de a demonstra culpa lui Babiuc Victor și a lui Tagadiuc Anatolie la apariția stării de insolvabilitate a debitorului SRL ”Culțeș” face imposibilă aplicarea în privința acestor pârâți a prevederilor art. 247-248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

3. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Iar în conformitate cu art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Astfel, conform art. 1998 alin. (1) și (2) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Reieșind din sensul nomelor legale precitate se denotă că, legislația civilă statuează vis-à-vis de apariția obligației de reparare a prejudiciilor cauzate urmare a unei fapte ilicite. Noma generală în baza căreia se realizează acest fapt este cuprinsă în art. 1998 din Codul civil și impune întrunirea următoarelor elemente ale delictului civil în vederea apariției dreptului de reparare a prejudiciilor: existența prejudiciului, a faptei ilicite, a legăturii cauzale dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită, vinovăția.

Prejudiciul constituie anume consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

IP Compania ”Teleradio-Moldova” încriminează pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie trei acțiuni care presupus au cauzat insolvabilitate debitorului SRL ”Culțes”: c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

- Cu referire la majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului și ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire (art. 248 alin. (1) lit. c) și e) din Legea insolvabilității).

Reieșind din natura acestor temeiuri juridice de atragere la răspundere subsidiară a pîrîților, trebuie de evidențiat că, în speță, obiectul probațiunii reprezintă totalitatea faptelor materialjuridice și procesuale ce necesită a fi constatate pentru soluționarea justă a litigiului.

Prin urmare, faptul ținerii unei contabilități fictive sau contrare legii, precum și contribuția la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, precum și presupusa majorare a pasivelor și/sau deturnarea activelor, urmează să fie demonstrate prin probe determinate în sensul art. 117 din Codul de procedură civilă, inclusiv prin: înscrisuri din care să rezulte însușirea de către pârâți a bunurilor sau fondurilor bănești aparținând societății debitoare, modul de însușire, caracterul ilegal al însușirii, etc.

În acest sens, se impune întrunirea cumulativă atât a circumstanței privind deținerea bunurilor în cauză de către debitor, cât și folosirea acestora de către pârâți anume în interes personal, prin deturnarea utilizării acestora de la scopul lor firesc. Sarcina probațiunii în sensul descris incubă anume deponentului cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, deoarece în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Importanța probațiunii este una semnificativă, deoarece răspunderea subsidiară, ca specie a răspunderii delictuale civile, nu poate opera din oficiu și nici nu poate fi prezumată în baza unor declarații expuse de către lichidatorul societății debitoare.

Astfel, conform art. 13 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, responsabilitatea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară în cazul entităților cu răspundere limitată revine conducerii (organului executiv).

Conform art. 72 alin. (4) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007 anume administratorul asigură ținerea contabilității societății, precum și a registrelor societății prevăzute de lege și de actul de constituire.

Din sensul prevederilor legale expuse supra, rezultă cu certitudine că ținerea defectuoasă a contabilității, aplicarea incorectă a standardelor contabilității, păstrarea registrelor, actelor de constituire, precum și admiterea unor fraude în această privință ține de responsabilitatea directă a administratorului (organului executiv) societății cu răspundere limitată, care în cazul de referință a fost Babiuc Vasile, decedat la*****.

Cât privește pârâții Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, aceștia sunt asociați cu cotă-parte minoritară din capitalul social de 15% fiecare, respectiv pârâții nici nu pot fi subiecți responsabili cu referire la acțiunea prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. c) și e) din Legea insolvabilității, deoarece asociatul, de principiu, nu poartă răspundere de ținerea contabilității și nici nu deține în posesia sa careva documente contabile sau de constituire a societății cu răspundere limitată.

- Cu referire la nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 (art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității).

Inacțiunea respectivă de nedepunere a cererii introductive nu este opozabilă pârâților, care, din postura lor de asociați ai SRL ”Culțeș”, nici nu aveau competență în această privință.

Astfel, potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiași articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

La fel, în conformitate cu art. 72 alin. (7) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr.1351 din 14.06.2007, în cazul apariției indicilor de insolvabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

Din sensul prevederilor legale expuse supra, rezultă cu certitudine că obligația legală de a depune cerere introductivă în cazul apariției indicilor de insolvabilitate revine anume administratorului societății comerciale, care în cazul de referință a fost Babiuc Vasile. Dar și în această privință, este necesar de atras atenția asupra faptului că, din valoarea totală a creanțelor în mărime de 695 257,25 lei, creanța în sumă totală de 449 596,6 lei a apărut în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01.11.2022, care a fost emisă deja după decesul administratorului Babiuc Vasile. Adică, în timpul vieții administratorului Babiuc Vasile, nu exista o hotărâre judecătorească definitivă de încasare a acestei sume de 449 596,6 lei.

Totodată, inacțiunea prevăzută de art. 248 alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilității, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri prevăzute la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, are specificul său și anume: inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate or, anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă. Nedepunerea cererii introductive duce la încasarea doar a obligațiilor apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru a stabili vina și a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiții și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, precum și fapta să fie săvârșită cu vinovăție. Răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârșirea unei fapte expres și limitativ enumerate la articolul 248 din Legea insolvabilității, iar consecințele acestora s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor de tragere la răspundere juridico-civilă.

Răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează față de delincvenți, în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter patrimonial.

În sensul dispozițiilor menționate, se subînțelege că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componența delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și un prejudiciu și vinovăția. Acestea reprezintă condițiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa uneia exclude atragerea la răspundere a persoanei.

În contextul condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu există culpa și legătura cauzală dintre acțiunile persoanei implicate și survenirea unui prejudiciu.

La fel, la materialele dosarului nu au fost anexate probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a debitorului SRL ”Culțeș” și de la care dată să fie calculat acel termen de 30 zile.

Consideră că neindicarea de către reclamant a momentului la care a survenit starea de insolvență și de la care să fie calculat acel termen de 30 zile, reprezintă suficient temei de respingere a pretenției în această privință.

4. Nu în ultimul rând, atrage atenția și asupra faptului că lichidatorul SRL ”Culțeș”, Oleg Muntean a înregistrat la instanța de insolvabilitate Raportul final cu privire la încetarea procesului de insolvabilitate al debitorului. Odată cu acest Raport, de către lichidator a fost prezentat și un Raport separat privind imposibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a organelor de conducere, în conținutul căruia ultimul a făcut următoarele constatări:

- Nu există persoane identificabile care să fi exercitat conducerea efectivă a societății după decesul administratorului statutar;
- Asociații și-au pierdut capacitatea juridică prin deces, iar drepturile succesorale nu sunt valorificate;
- Tagadiuc Anatolie și Babiuc Victor nu au deținut funcții executive și nu există probe ale implicării active a acestora în gestiunea debitorului;
- Nu sunt împreunate cumulativ condițiile prevăzute de Codul civil pentru atragerea răspunderii delictuale: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între faptă și prejudiciu nu poate fi stabilit; vinovăția nu poate fi probată față de nici o persoană vie identificabilă.

Reieșind din plenitudinea argumentele prezentate supra, consideră că acțiunea IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind tragerea la răspundere subsidiară a asociaților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie urmează a fi respinsă integral ca fiind vădit neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul IP Compania ”Teleradio-Moldova”, Istrati Eugeniu a susținut integral acțiunea și a solcitat admiterea ei.

Reprezentantul pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, avocatul Barbăscumpă Dumitru în ședință a solicitat respingerea acțiunii, reiterân argumentele invocate în referință.

Audiind opinia participanților la proces și studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Culțeș” în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, este neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 - 240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigenţe privind studierea minuţioasă a situaţiei de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia.

Conform art. 26 alin. (1) – (4) Cod procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupunând organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, precum și instața care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficinete și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În speță, instanța a constatat că prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15.07.2025, s-a admis cererea creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova”; s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL ”Culțes”; s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL ”Culțes”, cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1009600002448, cu sediul: MD-2028, șoseaua Hâncești, 64, mun. Chișinău, Republica Moldova; s-a desemnat în calitate de lichidator al SRL ”Culțes” – administratorul autorizat Muntean Oleg, deținătorul autorizației nr. 30 din 14.01.2015 (f.d. 20).

La 20.11.2025, creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” a înaintat cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie (f.d. 2-8).

Din analiza cererii reclamantului, instanța de insolvabilitate desprinde că drept temei de drept al pretențiilor sale, IP Compania ”Teleradio-Moldova” a invocat prevederile art. 15 alin. (1) și art. 248 alin. (1) lit. h) și h) din Legea insolvabilității.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea

debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii.

(5) Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Astfel, la judecarea cauzelor ce ţin de intentarea procesului de insolvabilitate, legea care stabileşte obligaţiile asociatului (fondatorului) este Legea insolvabilităţii, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăţilor de asigurări, fondurilor de investiţii, companiilor fiduciare, organizaţiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 şi 248 din Legea insolvabilităţii, reiese că, în dependenţă de motivele apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul), deși nu este expres menționat la art. 247, va purta răspundere subsidiară solidară faţă de creditori sau la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Potrivit înscrisurilor administrate (hotărârea de intentare a insolvabilității din 06.12.2022, informația de la ASP, Departa,mentul înregistrare și licențiere a unităților de drept), rezultă că SRL ”Culțeș” a fost fondată la 23.12.1993, iar atât la situația din 26.07.2019, cât și la momentul intentării procesului de insolvabilitate din 15.07.2025, Babiuc Vasile a deținut funcția de administrator și asociat cu cota 25%, iar Babiuc

Nadejda – a sociat cu 15%, Babiuc Victor – a sociat cu 15%, Belousov Victor – asociat cu 15%, Tagadiuc Anatolie – a sociat cu 15% și SRL ”Culțeș” – a sociat cu 15% (f.d. 20, 55).

Procesul de insolvabilitate față de SRL ”Culțeș” a fost inițiat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15.07.2025 (f.d. 20).

La rândul său, conform informației Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească nr. 0.4/3432 din 27.11.2025, se confirmă că administratorul statutar Babiuc Vasile a decedat la*****, asociatul Babiuc Nadejda a decedat la data de *****, iar asociatul Belousov Victor a decedat la ***** (f.d. 207).

Astfel, deținerea de către Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie a calității de asociat al SRL ”Culțeș” în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului, se asimilează persoanelor pasibile tragerii la răspundere subsidiară.

Deoarece cererile de atragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, unul din temeiurile de drept invocate ale creditorului este art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilităţii debitorului *din culpa fondatorilor* (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Respectiv, pentru întrunirea condițiilor de atragere la răspundere subsidiară solidară faţă de creditori pe acest temei, urmează ca creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” să probeze culpa fondatorilor.

La fel, după cum rezultă din cerere, creditorul invocă temeiuri de apariție a premiselor de antrenare a răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere a debitorului: lit. h) și i), alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 și comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, *instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere* şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, **care i-au cauzat insolvabilitatea**.

Din această prevedere legală rezultă că tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca creditorul să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar instanţa să constate acţiunile lui Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie care ar fi dus la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acţiuni anume lor.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

La fel, instanţa ţine să menţioneze că caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor ultimului. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat – provocarea sau contribuirea la insolvabilitatea debitorului (incapacitatea de plată sau supra îndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

În asemenea condiţii, după cum rezultă din practica constantă a Curții Supreme de Justiție, urmează de înţeles că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale, nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvabilitate.

La caz, instanța constată că creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” eronat în cerere descrie aspecte reținute din Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 86 din 20.01.2016 Cu privire la practica aplicării art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012.

Or, această Recomandare viza interpretarea aplicabilității art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității în redcația de până la 14.09.2020, ulterior această normă fiind modificată tocmai în sensul stabilirii doar a termenului de prescipție pentru înaintarea acțiunii și modalitatea de calcul a acestuia, nu și stabilirea limitelor temporare în care au fost comise acțiunile pârîților, așa cum a decsris creditorul-reclamant.

Instanța remarcă că, cererile de atragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, pentru a stabili vina şi tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, iar fapta să fie săvârşită cu vinovăţie. Iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Deci, instanța de judecată remarcă că, cererea de chemare în judecată formulată în scopul antrenării răspunderii patrimoniale subsidiare a membrilor organelor de conducere, precum și a altor persoane, care prin activitatea lor au cauzat insolvabilitatea debitorului, trebuie să cuprindă în mod expres identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, precum și dovezile pe care se sprijină cererea, cum ar fi raportul administratorului insolvabilităţii sau al lichidatorului, registrele contabile ale debitorului, alte înscrisuri, etc.

În cazul în care cererea privind antrenarea răspunderii subsidiare este introdusă de administratorul insolvabilităţii sau lichidator, cât și în cazul în care cererea este introdusă la iniţiativa comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, aceasta este fundamentată, de regulă, pe datele și informaţiile furnizate prin raportul administratorului insolvabilităţii, prevăzut la art. 114 din Legea insolvabilităţii, cu indicarea faptelor ilicite pentru care ar putea fi angajată răspunderea personală patrimonială a persoanelor menţionate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

Conform art.114 alin. (1) Legea insolvabilităţii, administratorul insolvabilităţii va întocmi şi va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanţa de insolvabilitate, care nu poate depăşi 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice şi a cauzelor care au condus la insolvabilitatea debitorului, menționând persoanele cărora le-ar fi imputabilă această situaţie.

Recurgerea la datele cuprinse în raportul administratorului insolvabilităţii se dovedește a fi utilă și datorită faptului că acesta cuprinde o analiză complexă a situaţiei economice a debitorului din ultimii 3 ani anteriori declanșării procesului de insolvabilitate, cauzele și împrejurările care au adus debitorul în această situaţie, *precum și după caz, persoanele care, prin faptele lor, se fac culpabile de insolvabilitate.*

Raportul va trebui să cuprindă analiza concretă a conduitei foștilor membri ai organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului și/sau a oricărei alte persoane care ar fi putut contribui prin faptele sale la insolvabilitatea debitorului, dar și analiza circumstanţelor economico-financiare cu care societatea debitoare s-a confruntat.

Totodată, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul va analiza oportunitatea angajării răspunderii personale patrimoniale a membrilor organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului prin raportare la toate faptele enumerate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

La caz, instanța constată că un atare raport în care să fie descries circumstanțele evocate supra a fost administrat la materialele cauzei de către reprezentantul pârâților.

Astfel, odată cu depunere Raportului final de către lichidator, a fost prezentat și un Raport separat privind imposibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a organelor de conducere, în conținutul căruia ultimul a făcut următoarele constatări:

- Nu există persoane identificabile care să fi exercitat conducerea efectivă a societății după decesul administratorului statutar;

- Asociații și-au pierdut capacitatea juridică prin deces, iar drepturile succesorale nu sunt valorificate;

- Tagadiuc Anatolie și Babiuc Victor nu au deținut funcții executive și nu există probe ale implicării active a acestora în gestiunea debitorului;

- Nu sunt împreunate cumulativ condițiile prevăzute de Codul civil pentru atragerea răspunderii delictuale: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între faptă și prejudiciu nu poate fi stabilit; vinovăția nu poate fi probată față de nici o persoană vie identificabilă (f.d. 194-196).

Raportând normele legale citate supra la circumstanțele speței deduse judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia că, cererea de atragere la răspundere subsidiară înaintată de către IP Compania ”Teleradio-Moldova” este neîntemeiată, or, pentru a fi atrasă o persoană la răspundere subsidiară, aceasta urmează să fie identificată şi să-i fie stabilită vina prin cauzarea stării de insolvabilitate.

Mai mult ca atât, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

Prin urmare, pentru aplicarea acestei opţiuni legale, urmează să fie identificate concret acţiunile membrilor organelor de conducere, dintre cele enumerate la art. 248 alin. (1) şi analizate prin prisma condiţiilor obligatorii descrise. Corespunzător, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrilor organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate. Raportul de cauzalitate este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Or, se repară doar prejudiciul care este consecinţa directă a faptei licite.

Sub acest aspect cererea de tragere la răspunderea subsidiară a organului de conducere al debitorului este nefondată, or, nu a fost demonstrată pentru fiecare acțiune existența componenţei delictului civil și prejudiciul cauzat întreprinderii/masei debitoare ca consecinţa directă a abaterilor săvârșite de către administratorul debitorului Caisîn Ivan.

În continuare, instanța de judecată v-a supune aprecierii în parte fiecare temei invocat de reclamant.

Nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 - lit. h).

Conform art. 14 alin. (1) al Legii insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care:

a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) şi la art.10 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La caz, instanța de insolvabilitate relevă că, deși creditorul indică în cerere acest temei, nu-l descrie deloc.

Astfel, instanța conchide că nu a fost stabilit un moment de referinţă de la care întreprinderea SRL ”Culțeș” prezenta semne de incapacitate de plată, iar în lipsa acestei argumentări, nu a fost stabilită legătura cauzală între activitatea desfăşurată în continuare de SRL ”Culțeș” şi survenirea incapacității de plată a debitorului.

În același timp, acest temei poate fi imputat doar persoanei cu drept de a înainta în instanță cererea introductivă, care în cazul socităților cu răspundere limitată este administratorul.

Or, în speță, fiindu-le imputat acest temei pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, aceștea dețin doar calitate de asociați cu cotă-parte a câte 15% fiecare, ceea ce, în virtutea legii, nici nu dispun de un atare drept de înaintare a cererii introductive.

Comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului – lit. i).

Nici acest temei nu a fost descris în mod distinct de către IP Compania ”Teleradio-Moldova”, însă, din a anliza cererii reclamantului, instanța a desprins următoarele argumente.

În cadrul companiei Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc deţin un rol important, deoarece lor le sunt încredinţate informaţiile cu privire la mijloacele şi resursele întreprinderii, care oferă o imagine completă şi obiectivă asupra situaţiei firmei. Cu alte cuvinte, responsabili de gestionarea întreprinderii şi transpunerea în mod corect şi complet a mişcărilor patrimoniale, informaţii cu privire la mijloacele şi resursele întreprinderii, au fost fondatorii/asociaţii Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc persoane cu funcţie de răspundere a debitorului insolvabil, care au condus activitatea neconformă legii şi în mod vădit au atras după sine incapacitatea de plată a debitorului SRL ”Culțeș”.

Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a societăţii s-a materializat prin incapacitatea acesteia de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada în care Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc au avut şi deţin statut de asociaţi/fondatori.

Instanța apreciază critic această afirmație a reclamantului, or, pe lângă faptul că calitatea de asociat nicicum nu conferă dreptul de a gestiona întreprinderea, IP Compania ”Teleradio-Moldova” nu a probat cum acțiunile sau inacțiunile acestora neconforme au atras după sine incapacitatea de plată a debitorului, în situația în care nu au fost dovedite convocarea adunării asociaților la care acești doi pârâți să fi avut un comportament anume.

La fel, reclamantul a mai invoca că *Victor Babiuc şi Anatolie Tagadiuc, în calitate de asociaţi/fondatori ai debitorului SRL ”Culțeș”, au comis faptele prejudiciabile,*

*caracterizate prin: deturnarea (ascunderea) contabilităţii debitorului: dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, neîntreprinderea acţiunilor de numire a unui alt administrator după decesul lui Vasile Babiuc (decedat la data de*****).*

Deci, o parte din acțiunile imputate (deturnarea (ascunderea) contabilităţii debitorului: dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată), după cum s-a menționat și mai sus, nici nu pot fi reținute în sarcina pârâților, deoarece ne dețin așa drepturi și nici obligații prin prisnma calătății lor deținute de asociați.

Vis-à-vis de neîntreprinderea acţiunilor de numire a unui alt administrator după decesul lui Vasile Babiuc (decedat la data de*****), instanța reține că fiecare din pârâți deține câte 15% cotă-parte din capitalul social, respectiv, nici cumulat nu pot decide supra acestei chestiuni.

Prin urmare, instanța constată că, instituţia răspunderii subsidiare nu este aplicabilă în speţă pârâților, deoarece vre-o careva culpă pentru cauzarea stării de insolvabilitate a întreprinderii, nu s-a depistat.

Într-o altă ordine de idei, instanța reține că, norma care reglementează instituția răspunderii subsidiare (art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității), prevede expres că, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca **o parte din datoriile debitorului insolvabil** să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea.

Deci, norma legală imperativ indică că pot fi suportate de membrii organelor de conducere doar o parte din datoriile debitorului insolvabil.

Însă, IP Compania ”Teleradio-Moldova” solicită încasarea de la Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie a sumei totale a creanțelor sale validate în tabel, în mărime de 695 257,25 lei.

Articolul 6 al Convenţiei Europene garantează participanţilor dreptul la un proces echitabil. Dreptul instituit de art. 6 al Convenţiei este un drept de ordin procesual, ce presupune apărarea tuturor drepturilor personale şi patrimoniale ale unui subiect de drept, în cadrul procedurilor interne şi care urmează a fi realizate cu respectarea imperativă a unor garanţii, ce trebuie să se înscrie în coordonatele unui proces echitabil, în sensul Convenţiei.

Curtea a statuat că textul art. 6 al Convenţiei obligă instanţele să-şi argumenteze deciziile luate. Această obligaţie nu poate fi înţeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părţilor procesului. Obligaţia de motivare a deciziilor variază în funcţie de natura acestora. ”O instanţă nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justiţiabil. Totuşi, dacă o observaţie era esenţială pentru soluţionarea cauzei (în situaţia în care ar fi fost acceptată de către tribunal) şi a fost prezentată de părţi întru susţinerea poziţiei lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” (Hiro Balani vs Spania, nr. 1021/2001 din 28.03.2003).

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Culțeș” în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie înaintată de către creditorul IP Compania ”Teleradio-Moldova” este neîntemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a o respinge.

Urmare a celor constatate și în conformitate cu art. 5 alin. (5) lit. f) și art. 248 al Legii insolvabilității, conducându-se de prevederile art. 238-241 CPC, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea creditorului IP Compania ”Teleradio-Moldova” privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Culțeș” în persoana pârâților Babiuc Victor și Tagadiuc Anatolie, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este executorie din momentul pronunţării, însă poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul Guțan Vitalie